

az ő őrtüzei, sokat ér, hogy bajor apáink, akik csaknem olyan konservatívok voltak, mint mi magunk, haragosan dobbantottak lábukkal, ha berlini újságok Hauptmannról és ismét Hauptmannról cikkeztek, hogy ő volt az új idők hangszerének első nagy mestere, akit annyira gyűlöltek a forradalmas takácsok miatt, hogy még a részeg pallér álomfehér Hannéjének örök-bűbajos menybemenetelét is sanda rosszindulattal fogadták, annyira megvetették művészete köntösét, — amely a naturalismus volt — hogy amikor felsengtek a mélyből az „Elsülyedt Harang“ symbolumai s Goethe juthatott volna eszükbe, ők szándékos értetlenséggel csóválták makacs fejüket. Sokat ér mindez, mert túl egy emberöltőn az ő személye az, amelyben kibékült a harc, az ő mindenek fölé növekedett egyénisége klaszszikussá nemesíti mindazt, amit az új kulturvilág emberi vágyakban, küzdelmekben, szenvedésekben és álmokban számunkra jelentett. Belőle, aki túl van az egyéni etikán, egy hetvenmillió család nem-írott törvénye buzog élő. Annak a nemzedéknek, amely látta trónon és földönfutóknak a német fejedelmeket, olvasta a falakon annak a parancsait, akit pár nap múlva elvérzett áldozatokért földelt el, átélt kommiünt és megtorlást, meggyilkolta Erzbergert és Rathenaut, kéksavat öntött az ellenfél vezérére és örömet denunciált a győztes külső ellenségnek, hogy a jobban gyűlölt testvért arculithesse — ennek a nemzedéknek mérhetetlen érték, alap és bizodalom Hauptmann Gerhard büszke és igaz, meggyötört megértő és csüggedetlen alakja, amely már a múlté is, de a jelené és mindenekfelett a jövőé. Benne minden germán ölelkezik s örök oldalát mutatja a faj folyton megújuló ereje: *a géniusz.*

Ime, uram, mi meghajlunk e géniusz előtt, meghajlunk Florián Geyer előtt, akit testvérnnyil döfött át. — Fülébe cseng-e önnek a végszó, a gyilkos poroszló ujjongó kiáltása: „Der Florian Geyer ist tot“? Ha megértette töredékes beszédemet a mi Hauptmannunkról, tudja, hogy Florian Geyer nem halott, nem is lesz az soha, mert ő én vagyok és mi mindnyájan, a germán férfi!

Bucsut vettünk; én balra tértem, ahol a Siegesthor kissé gögös arcusai előtt kéken megvilágított nyíl jelzi a magasban a Theresienstrasse vágányát. — Igen, ők így ünneplik a költőt, akiben a mindennap és a ma művészetté forr, akinek, mert incarnatio és symbolum és mindenekfölött német, megbocsájtják, hogy új, hogy nagy, hogy mer és tud, még azt is, ha tévedett. Akaratlanul eszembe ötlük a kis dunaparti nép, sok-sok fekély és nyomor és egy név, egy nagyon magyar és mély symbolumot jelentő, nagyon gyűlölt és nagyon szeretett név: Adv Endre.

München.

LUCZA JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztító ipartelepe
SZEGED, KAZINCZY-UTCA 14. SZÁM.

Fiókküzletek:

Mikszáth Kálmán-utca 9. (Valéria-tér paprikapiac sarok), Gizella-tér 3. és Kiskunfélegyháza.

Ipartelepi telefon 10-75.

Különlegesség: A tisztításra adott férfiruhákon kisebb javítás teljesen díjtalan.

MARTYR-LEVELEK.

„Hova jutnak a martyr-levelek?
Az elkallódó, célt nem ért sorok
Betűbeszedett lelke hova tér?
Hol nyugszik meg a hulló hangulat,
Hova foszlók a szertefoszló látás?
Az egyszer megtalált szó,
Az egyszer megáldott álom hova lesz?
A jóság, szépség síri sorsa mi?
Mi lett a sorsa annyi üzenetnek,
Mit itéletes idők évadán
Küldöztek égigtornyosuló gáton át
Egymásnak négy ország magyarjai?!
A papírt tűz, vagy víz emésztí meg:
De a holt levél lelke hova száll? —
A leveleknek van-e menyországuk?“

Ezt kérdezte és így kérdezte tőlem.
Mint puszták felett esti fuvalom,
Ugy szállt e halk panasz,
Elhaló-szépen:
Törékeny hang, — a végtelen felett.
Kis fényes kérdező-jel rajzolódott
Sugár-ecsettel írva
Egy pillanatra a tömör sötétbe.
Feleljek én! — Hát ime, felelek,
Felelni megpróbálom legalább.
Egy pillanatra szerepet cseréljünk:
Hadd legyek erős én: a gyöngye most,
Hívó hadd legyek én most: a hitetlen!

Ó van a leveleknek menyországuk:
„A naplementi fellegeken épült
Csodavár, örök álompalota,
Ahonnan minden álom kiszakad,
Ahova minden álom hazatér,
Ahol otthon van minden gondolat,
Amely a gondolat nevére méltó,
Ahol megpihen minden érzelem,
Mely tiszta kebelben fogantatott,
Ahol leveri sátra cövekét
Minden bujdosó, hontalan Ige.
Az elfeketült levélpapírok
Az írás fehér lelkét odaküldik.
Odaküldik az elsorvadt jelek,
Amit jelezni módjukban nem áll.
Odaözlönlik minden, ami szép,
Odasugárzik minden, ami jó,
Ott találkozik minden, ami testvér.
S nem semmisül meg abból semmi sem.

Ó van a leveleknek menyországuk!

Reményik Sándor.

Kiszely Gyula Kálvária-u. 19.

Uzsonnázóhely Egyetemi hallgatóknak
tej, vaj, turó, körözött. nagy árkedvezmény.

Vásároljunk

Danner Mihály fűszer és csemege kereskedésében
Telefon 78. Széchenyi-tér 7.